

KÖZMŰVELŐDÉS

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI KATHOLIKUS HETILAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
GYULAFEHÉRVÁR (VÁR)
Telefón szám 16.

LAPTULAJDONOS
Az Erdélyi Róm. Kath. Irodalmi Társulat.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre — — — — — 8 kor
Félévre — — — — — 4 „
Negyedévre — — — — — 2 „
MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON.

Osztrák-magyar kenyér.

A háború hozzászoktatott minden szőmnyűlőthöz, minden aberrációhoz, úgy nem csodálkozunk, ha ez is megszületett végre, az osztrák-magyar kenyér, más szóval: a közös kenyér. Ehhez a közösséghez már hozzá vagyunk szokva ősi időktől fogva. Van közös hadügyünk, közös külügyünk s közös pénzügyünk, ami egyszerűbb szóval annyit jelent: osztrák pénzügy, osztrák külügy és osztrák pénzügy. Mert ennek a közös lónak nem volt nemzeti szín a patkója sem, schwarzelb volt az a füle hegyétől a tyükszeméig. Volt közös külügyünk, de annak révén csak Ausztriáról tudott a nagy világ, csak németül beszéltek benne a kétéfajás szárnyai alatt, fekete-sárga színárnyalattal. Volt közös hadseregünk, ahol bűn volt a magyar érzés, a magyar szellemnek még az említése is. Lehetett benne valaki oláh, cseh, tót, lengyel, horvát, rutén, csak magyar nem. Bárán hencsereg-hetett valaki a cseh mivoltjával, ez nem akadályozta meg, hogy beülhessen a vezérkarba. A háború elején láttuk is az eredményeit. De ha valaki magyarnak vallotta magát, nem is ment feljebb a létrán a kapitányságnál. Az 50. gyalog ezred jubileuma alkalmával a katonák a népiünnepélyen oláh nemzeti ruhában táncolták a kalugert, a katonabanda a Horakloska nótát húzta nekik, a mi tisztjeink áristombba kerültek, ha végig merték hallgatni a Kossuth nótát.

Ez a közügy tehát a valójában azt jelentette: ami a tiéd, az az enyém is, ami az enyém, az is az enyém.

Most ezt a közösséget kiterjesztették a kenyérré is. A Lajtán túl kitalálták, hogy a teljes paritás csak az lehet, ha ők is olyan kenyeret esznek s akkora adagokban, mint mi, annyi zsirjuk s hüvelyes veteményük lesz, mint nekünk. Szállítsuk hát le a törvényesen megállapított napi adagot majdnem felére, s az így nyert fölösleget adjuk oda nekik, mert ez az igazság. És most szegény magyar pária és földhözragadt hivatalnok, aki beszereszt mindenféle művészettel, néha többszörös maximális árnban az ennivalót családod számára, oda kell add készletednek majdnem felét leszállított áron, hogy kramarcóknak s klofacéknak legyen mit enniük s tele hassal követelthessék a

magyar vármegyéket a világháborúban kifejtett erényeik jutalmazásául. Ez a közös kenyér. A valóságban ez is úgy fest, mint a többi közös intézmény: adunk, hogy nekünk ne legyen. Ennek a szomorú vége aztán az lesz, mint minden közös intézménynek: az osztráknak lesz, mi meg nézhetjük a szép napvilágot. A megelőző jelek már ezt mutatják. Mi már lerongyolódtunk, cernánk sincs, amivel: összeféreljük csatáinkat. Nekik van még mindenük. Tőlünk most elveszik a betevő falatot, felkutatnak mindent, még a szalmazsákainkat is átvizsgálják, hogy nem rejtettünk-e oda egy kiló búzát, vagy egy liter abot? Meghagynak annyi annennyi taian! Észli az éhenhalaltól a rekvirált barmény, meg a közös kenyér Ausztriának. A vége neki lesz bőven ez is, mi meg chezni fogunk.

Nem lehetetlen azonban, hogy ő akkor nagylelkű lesz és kárpótolni fog. A jövő már veti elő árnyékát. A napokban egyik városban lisztet osztott ki a hatóság. Hirdette előre. A lisztneküliek megjelentek. Liszt azonban nem volt, hanem kapta helyébe — jó keserű hadikávé. Ilyenformán lesz majd a tavaszi hónapokban mindenféle Ausztria segítségével. Liszt helyett kapunk itatóspapírt, burgonya helyett — kézi villanylámpát, s rizskása helyett — patkószeget. Mindent persze tüneményes árákért.

Mert ez a közügy, amelynek jászlához oda vagyunk kötve már ősidők óta. Mi odaadjuk búzáinkat, rozsunkat, burgonyánkat, gyapjunkt, vajunkat potom áron Ausztriának, ő meg agyonuzsoráz minket az iparcikkeivel. S ez a jelenet ismétlődik most is hagyományos változatlansággal. Kenyerünket elviszik, helyébe kapunk ipari, ruházatkészítési cikkek patikai áron. Ő ruházódik most is 200 kor.-ával, mi 5—600 kor.-t kell adjunk érte; ő 80—90 kor.-s cipőkben jár, nálunk 200 koronán alul már nem állnak szóba; 3—4 koronás kendőt köt a fejére, mi már 36—40 koronát adunk egy ilyen rongyért; neki cernája is van 3—4 koronáért, mi 30 koronával sem kapunk egy karikát. Ez a paritás, s ez az osztrák-magyar kenyér.

Ha valaha kételkedett valaki a 67-es állapot képtelenségén, a világháború alaposan megmutatta ennek a tákolmányának a szépséghibáit. Nekünk más politikánk nem lehet, csak a 48-as separáció, az önálló, független Magyarország, mindenféle közös kenyér nélkül.

A „Nagypap”.

Irta: Kölcze Károly dr.

Brassó, 1918. jan. 8.

Úgy jön, mint igazi hős. De nem karddal övezetten, mert a vasnál összeméretlenül hatalmasabb fegyverrel küzdött fel magát hőssé, — olyannal, mely nem tűr rozsdát és nem szorul csiszolásra. Fegyverére az el nem homályosítható fényt az igazi krisztusi szellem illette lehelte, mely az örök szeretet nevében csak egy kötelességet ismert: a reábizott nyáknak önfeláldozásig menő önzetlen védelmét.

... 1916. augusztus utolsó napjainak egyikén kétségbeesítő valóra viradt egyházmegyénk egyik legtekintélyesebb egyházközsége. Az oláh betörés a határszéli egyházközséget védtelenül találta. Futott, menekült mindenki. Menekülni kellett volna a plebánosnak is. Ehhez két jogcím is volt. Ötven éven alóli férfi volt és katonalelkészi szolgálatot teljesített. .. Megértő lelke azonban mást sugalmazott, mert az isteni Gondviselés magas kegyelme azokat is védő szárnyai alá akarta venni, akik nem lehettek abban a szerencsés helyzetben, hogy a betörő hordák elől elmenekülhessenek. Ilyenek pedig tekintélyes számban voltak. Szegények, gyámoltalanok és öregek, — hisz az csak nyilvánvaló, hogy ezek számát a háború nyomora állandóan növelte. S a plebános nagy lelke előre megérezte a veszélyt, mely esetleges távozával ott-honzorult híveit érheti. Ezért a betörés előtt már hetekkel kérvényezett, hogy a város esetleges kiürítése alkalmával katonai kötelessége alól felmentve, szerencsétlen híveinél visszamaradhasson.

A cudar betörés megtörtént, a felmentés azonban még mindig késett. Katonai felsőbbbűségnek parancsára ő is a vasúti állomásra ment. Már indulásra készen állott a vonat. Mindenki szívrepesve várta az indulásra szóló jelt, mert az ellenség félelmetes gyorsasággal közelgett. Csak ő, a plebános volt levert és szótlán. Nyugtalan szemével folyton a kiülőncök se-regét leste: vajjon nem hoz-e valamelyik a megváltás erejével ható felmentést? Felmentésről azonban senki se akart tudni. Már-már könnyezett és rezignáltan szállott fel kocsijának lépcsőjére, mikor egy kiülőnc — sürgönyvel kezében — az

Oberbauer A. utóda Budapest, IV. Váci-utca 41.
A legjobb hírnévnek örvendő és legrégibb egyházi szerek ruhák, zászlók, stb. gyára — Arjegyék kívánatra ingyen és bérmentve.

ugyanazon szakaszban menekülni készülő parancsnokhoz igyekezett. A parancsnok gyorsan áttutotta a sürgönyt, majd a közelében álló plebánosnak nyújtotta át. A körülötte állók lázas figyelemmel lesték szemekinek mozdulatát, amire a plebános részéről az volt az egyetlen felelet, hogy hírtelen kipirult, katonasapkáját fejéről lekapva azt egy közlegény fejébe nyomta, majd a kocsi lépcsőjéről gyorsan leugrott s kezeivel „Isten hozzádot” intve, a tömegen áttört s fődetlen fővel a város felé szaladt.

Hogy a hű pásztor mit és miként cselekedett a hat hetes oláh uralom alatt, hogy miként hurcoltát el és hogy mit szenvedett 15 havi szomorú fogságának ideje alatt, azt csak a honnrekedt hívők áldó szavaiból ismerjük s a hű pásztor személyes előadásából fogjuk megismerni, annyit azonban hívőinek és nemhívőinek egybehangzó nyilatkozataiból már most is kétségtelenül megállapíthatunk, hogy az ellenség legnagyobb terrorja se volt képes visszatartani őt attól, hogy híveit naponta kétszer a templomba gyűjtse, hogy bennük a jó Istenbe és seregeink végső győzelmébe vetett bizalmat felkeltse és megerősítse, őket bátorítsa, tanácsal ellássa, a gyermekeket lakásukig kísérelje, felekezeti különbségre való tekintet nélkül temessen és mindenkinek vigasztaló atyja legyen. Mindez azonban nem tartozik e szerény cikk keretébe. Azok már az egyházközség, az egyházmegye és a hazai katolikus egyház történelméi.

S ma hazaérkezik. Testben valószínűleg megtörve, de lélekben annál hatalmasabban megerősödve. Már a templom főbejáratán dísziik jelmondata: „In Te Domine speravi...” s a hívők ezrei szeretetük teljes melegevel és hálájuknak könyveikig megható nyilatkozásával lesik azt a percet, amikor megpillanthatják a „Nagy papnak” a szó legnemesebb értelmében vett nagy alakját. Igen, mert Meis el Józsefet, Brassó város apátplebánosát, a székely észjárás ma már találóan és joggal nevezi „Nagy pap” néven, mert az erőpróhák e csodás korszakában őt akként ismertük meg, hogy valóban „nagy” és igazán „pap”!

Oltáregyleti kiállítás.

Ilyen cím alatt a háborús évek idején nem szerepelt az agilis Kolozsvári Oltáregylet. Ezalatt az idő alatt munkásságával azokat oltalmazta a hidegtől, a fagytól, kik a mi templomaink kőfalait védelmezték. De mikor mindenével együtt ősi templomait is prédául kényszerült ott hagyni a székelység, Erdély fővárosának nemesen gondolkozó asszonyai összefogtak, hogy a menekültek gondozásával csaknem egy időben a székelyföldi templomok elrabolt, vagy elkallódott készleteit is pótolják. És ha a kiállító tárgyak és mérhetetlen áldozatok idején erején felül igen sokat tett az ősi Kolozsvár, áldozataiban egyik ragyogó kő az a szépséges kiállítás, — egyházi tárlatnak is nevezhetnők, — mely a belvárosi róm. kath. leányiskola emeleti nagytermét megtölti és szelid fényével beragyogja.

Isten dicsőségére készült ez a sok szép holmi. Minden öltés a hazafias és vallásos szív imája volt és ezekből szövődött össze az a himnusz, mely a kiállítást látogatók lelkéből önkéntelenül előtör.

A draperiás falakat piros szövetszírvirland szegélyezi. Két oldalt lefoglalo hosszú asztalon van a sok-sok apróbb holmi, a patyolat fehér, lehelletszerűen kiképzett oltárabroszokon elhelyezve. A falakat kazulák, palástok borítják, vagy hosszú csipkés karing. A változatosan díszített albák álványaikon fehérlenek és rájuk borúl a Kolozsváron szabott-varrott sok szép miseruha. A kis oltár pedig roskad a súly alatt. Kelyhek, cibóriumok, gyertyatartók, tömjénezők, arannyal díszített cibórium-köpenyek stb. stb. fekszenek azon.

Január 6.-án délelőtt 11 órakor nyitotta meg a kiállítást és áldotta meg a tárgyakat dr. Hirschler prelátus. E napon a királyok ajándékot vittek az isteni kisdiednek. Az oltáregylet ajánlékat nyújtotta át ő is. És meg is köszönte az Úr Jézus nevében, mert az ő házának díszítésén buzgólkodtak a buzgó lelkek. Szenteltvíz hullott a rendeltetésével iszent tárgyakra, tömjén illata töltötte be a ragyogó termet és a leányiskola növendékeinek szép éneke közben az ebben igazán szakértő nagy közönség gyönyörködve szemlélte, hogy egy huszazer kath. lelket számláló városnak csak asszonyai és leányai mit végezhetnek egyetlen év alatt, ha a munkás kezek munkába fognak és a gazdagok is erszényt nyitának. Az ir-csipke, a richlieu-munka, az arany-himzés, a tüll-fűzés vetekednek itt szépségükkel. Az érdeklődés központján egy gyönyörű fehér kazula nehéz értékes díszrel és két másik zöld paramentum állanak. Az első a modern himzés remeke, a két utóbbi a nemes egyszerűség és mégis előkelő szépség megtestesítője. Honnan vehették ezekhez a valódi arany szálakkal átszőtt drága aranyot, ma, mikor egészen más célt szolgál ez értékes fém? és elgondolkodva hallja a szemlélő, hogy a kolozsvári főtemplom holmiai között egy régi baldachinum őrizte meg a mai kiállítás részére. Fogadalmi ajánlékú vehette valaki régesrégén és elhelyezte oda, hol senki sem sejtette. Megkerült és készült ebből két olyan zöld kazula teljes felszereléssel, milyennel szin. szövet és kivétel tekintetében gazdagabb templomaink is ritkán rendelkeznek.

Ide fűzhetünk egy gondolatot. Templomainkban s talán épen a lomtárakban mérhetetlen érték lehet eltemetve. Régi casulák, pluviálék között igen-igen sok akad, melyeknek a hosszú idővel megküzdött anyagából készülnének a legszébb és legértékesebb darabok. Ezekre hívjuk fel a lelkipásztorok és oltáregyleti hölgyek figyelmét. Lelkiismeretes kutatást kellene végezni minden helyen. Ruhaszekrények legalján, talán soha nem érintve siraikban nyugszanak az arannyal, ezüsttel átvirt szövetek, arany és ezüst paszományok. Napfényre velők, de nem kell ám azonnal fel is darabolni. A kolozsvári oltáregyletnek szakértő munkavezetője készségesen szolgál e tárgyban tanácsal, utbaigazítással, hogy a veszendőbe indult értékes holmit megmentse. Legegyszerűbb dolog lenne az oltáregylet címére beküldeni a

feldolgozott anyagot, hol annak feldolgozását a köz javára igazán szakértelemmel eszközölnék. Új irány, de a kevés utánjárás ki nem emelhetően nagy értéket jelent az egyházak javára.

Az oltáregylet kiállítása jan. 6., 7. és 8.-án volt nyitva a nagy közönség előtt. Kolozsvárt lakó, vagy időző mágnás asszonyok, főuri nők, férfiak, testületek és egyesek látogatták és bámulták meg a szép eredményt. Most a szétosztás munkálatai folynak. Nem lehet és nem is szabad egyesek érdemeit emlegetni, mert itt a Kolozsvári Oltáregylet presztizséről van szó. Ez pedig közös kincs, mit büszkén mondhat magának ez az előkelő testület. A prelátus-plebánosé az érdem, hogy ilyen tette, hogy nem sablonos gyűlésekre, hanem értékes értekezletekre gyűjti akkor köré sokszor az ő munkatársait, hol irányítást s nem csupán búzdítást nyer a lélek. Ez az oltáregylet igazán élő testület. Mikor a meghívó szétmegy, akkor ott van ám mindenki. A prelátus és báró Huszár Károlyné gazdag adományai mellett még sok név érdemelné a megemlést, de ezt ők nem várják és nem is szeretnék. Egyet azonban még meg kell említeni. Hogy a kolozsvári oltáregylet kiállításán minden darab az egyházi előírásához simul, hogy összhang és nemes izlés emel ki mindent, abban nagy érdeme van az egyesület ruhatárosának. Ő ügyel fel a munkára, szabás, kiképzés az ő irányítása mellett megy végbe. Ha bárki értékesnek vélt egyházi ruhadarabjairól, azoknak megfelelő felhívásáról szakszerű felvilágosítást kívánna, forduljon bizalommal özv. Imre Gergelyné ig. tanítónőhöz, az oltáregylet ruhatárosához, hol azt szívesen nyújtják.

Kenessey Béla.

1858—1918.

Őszinte részvétellel értesültünk, hogy Kenessey Béla, a reformátusok erdélyrészi kerületének szuperintendense, híveinek igazi jó pásztorja, hosszas szenvedés után Kolozsvárt elhunyt 60 éves korában. Irodalmi működésében gazdag, s egyházának kormányzásában tevékeny élet jelzi munkálkodásának útját. Kétségkívül szerencsés választást tett a református egyházkerület, mikor a nagytudású férfit 1895-ben a kolozsvári theologiai fakultás igazgatójának hívta meg. Már 1899-ben kerületi főjegyző lett s 1908-ban pedig az egyházmegye élére állította a közbizalom. Szerény, nyájias ember volt, akinek egyszerű külseje alatt nem igen lehetett gyanúsítani a széleskörű tudást s a nagy látókört. Nagy tudása nem tette felülváltoztatást s így a modern szelek sem ragadták el a racionalizmus berkeibe. Igazi megértő lélekkel s tiszteletreméltó meggyőződéssel irányította nyájának lelki világát s mélyesen érzésével felmelegítette s tartalmat igyekezett adni hívei hitéletének. E tekintetben korszakot jelöl az ő apostolkodása felekezeteinek történetében. Nem tartozott az agresszív egynészek közé, a békét előbbrevalónak tartotta az offenzív fellépés olcsó népszerűségénél. Finom lélekkel kerülte az ellentéteket s mindig meg-

tudta találni a más egyházakkal való összekötő kapcsolatokat. Ezzel szerezte meg polgártársai osztatlan tiszteletét s őszinte becsülését.

Vidéki levél.

A következő levél érkezett hozzánk:
Főtisztelendő Szerkesztő úr!

Mindenekelőtt boldog újévet kívánok a szerkesztőségnek, a szerkesztő úrnak és a lapnak is olyan formában, hogy hozzon az új esztendő vagy százezer előfizetőt, külön kétemeletes palotát és ötven repülőgépet, hogy könnyebben és gyorsabban tudják a lapot az előfizetőkhez juttatni. Amint látja, kedves szerkesztő úr, jó kívánságokan nincs hiány, sőt még jobbak is telnek fölem, csak nem igen tudom egymagam megvalósítani. Azért fordulok tehát kedves szerkesztő úrhoz, hogy becses lapjával legyen segítségemre, hátha így könnyebben fog menni a dolog. Az új esztendő első napján elgondolkodtam, hogyha a békét megadja az Úr ebben az évben, mennyi feladat vár a papságra. Számunk megfoghatkozott. Csiky Miklóst megölték, Fülöp János meghalt a lövészárokban szerzett betegség következtében, Meiselt is megviselte az oláh fogság és még sok időre lesz szüksége, míg teljesen visszanyerheti testi erejét. Sokan megöregedtek, elbetegeskedtek, nem bírják a munkát, nyugalomba kíváncsiak. A katona-papok közül is bizonyára többen lesznek, akik a békekötés napján mindjárt nem térhetnek vissza elhagyott parochiájukra. A papnevelő-intézet növendékei is megfoghatkozottak, úgy olvastam b. lapjában, hogy többen el is estek a harcúton, tehát egyelőre onnan se várhatunk pótlást a kidőlt erők helyébe. Pedig a munkátér ugyancsak növekedik. A görög keletiek mozgalma, hogy a római katolikus egyházba visszatérjenek, még egyre tart. Több helyen már egész községek lettek katolikusok. Papot, plebániát még nem kaptak, pedig itt is áll, hogy addig verd a vasat, amíg tüzes. Én úgy gondolom, hogy a békekötés már fel kellene építenünk a plebániát, a templomot, mert akkor majd felszabadul az ellenhatás is és ha nem lesz biztos támaszuk az új híveknek, félt, hogy itt hagyják minket. Azért az volna szerény indítványom, hogy kérjük fel az erdélyi papságot, indítson gyűjtést hívei között az új katolikus hívek plebániájának felépítésére és természetesen jó volna elsősorban a plebános jövedelmét biztosítani. Beszélgettem egy-két hívemmel, akik szintén hajlandók volnának a plebános javadalmasához hozzájárulni. Azonban előbb tudni szeretnők, hogy mit szólnak hozzá az okosabbak. Amennyire szerény tehetségem engedi, én se sajnálnék egy pár koronát, hogy így közös erővel biztosítsuk az új hívek papjának megélhetését. Mit szól hozzá Szerkesztő úr?

Tisztelettel kérde egy székely pap.

A levelet kiadtuk, véleményünk csak ennyi: a tartalommal teljesen egyetértünk; ezek égető kérdések, amik elől nem lehet kitérni. De ha a levélről azt gondolja, hogy a begyűlt koronákból plebániát épít és plebánost fizet, akkor meg kell várnia Magyarország ezredéves fenállá-

sának második és javított kiadását. Itt nagyobb fákat kell megmozgatni. Mi részünkről megteszük, ami rajtunk áll, s hisszük, hogy nem eredménytelenül.

H I R E K.

— **Kitüntetés.** Öfelsége Korbuly Ignác tábori lelkésznek az ellenséggel szemben tanúsított vitéz és önfeláldozó magatartása elismerésül a Ferenc-József-rend lovagkeresztjét adományozta a hadiékítménnyel és kardokkal.

— **Adakozás.** Az apácák Caritás alapja 60. Kammerer Ferencné 60, a papnevelői nagy könyvtár és kápolna alapnak Vita Ödönné 75—75, összesen 150 koronát, Fejér Gerő dr. a Kath. Legényegyesületi ház alap javára 200 kor.-t adományozott. A székelyvéckei Ifjúsági Egyesület a Majláth alapra 20, a fogadalmi templomra 4 koronát adott.

— **Halálozás.** T a m á s István székelyszentkirályi plebános életének 50., áldozópapságának 27. évében hosszas betegeskedés után január 7.-én reggel elhunyt.

— **Családi pótlék a lelkészeknek.** Az országgyűlés megszavazta a lelkészek családi pótlékáról szóló törvényt. Eszerint a lelkészek is részesülhetnek a velük egy háztartásban élő szülők, nagyszülők, testvérek, s testvérek teljesen árva gyermekei után. Közlebbi fölvilágosításokat ad a napokban megjelenő körlevél.

— **Csiky Miklós emlékére** Magdó Mihály 5 koronát küldött.

— **Az erdélyi rk. Státus tanáregyesületének választmánya** 1917. december 18-án tartott ülésén a következő határozatot hozta. I. Okleveles státius középiskolai tanár magánosoknak adott órájáért a státius középiskolák székelyhelyén a mai körülmények között a minimális tiszteletdíj hat korona. Okleveles státius középiskolai tanár a státius székelyhelyen levő magániskolákban adott órájának minimális tiszteletdíja a mai körülmények között évi százyolevan korona. A tanáregyesület a kollegialitás súlyos megsértését látja abban, ha okleveles státius középiskolai tanár a megállapított összegeken alul vállal akár magántanítványt, akár magániskolákban való tanítást.

— **Az Euch.-társulat tagsági díjának emelése.** A könyvnyomtatáshoz szükséges anyagok ára a papirtól kezdve a festéktől a ráfordított munka bére a szedőétől kezdve a csomagolóig a háború folyamán több száz százalékkal emelkedett. Társulatunk hivatalos lapja, az „Euch. Értesítő” igen megérezte ezt a szakadatlan, abnormalis áremelkedést. A kiadó két éven keresztül úgy segített magán, hogy kettős számokat adott, míaltal megtakarított ötszöri borítékot, ötszöri csomagolást és expedíciót minden járulékkal. Az „Euch. Értesítő” ilyen módon a borítékot is beleszámítva, a jelen számig évente 180 nyomtatott oldalt nyújtott olvasóinak — ötszöri küldéssel — 1:20 K-ért. Az utóbbi esztendőben azonban így már nagy deficitet dolgozott, amelyet társulatunk országos igazgatósága részben fedezett. — A régi áron az „Euch. Értesítő” még kettős számok mellett sem tud megélni, ezért az Euch.-Társulat országos igazgatósága elhatározta, hogy a tagsági díjat 2 K-ról felemeli 3 K-ra, ebből az „Euch. Értesítő” 2:20 K-t kap, az egyházmegyei illetőleg országos igazgatóságok részére megmarad továbbra is a 80 fillér. Kérjük a m. t. tagtársakat, hogy az 1918. évről 3 K-t szíveskedjenek az egyházmegyei igazgatóhoz beküldeni.

— **Hangverseny.** Vásárral egybekötött hangversenyt rendezett f. hó 12.-én az árkászok altiszti kara az árkászok özvegyeinek és árváinak felségélyezésére. A vásár a Vigadóban, a hangverseny a Moziban zajlott le. Mindakettő zajlott, mert mindkét helyt zsúfolt ház mellett dolgoztak, aminek természetesen a jótékony cél vette hasznát. A vásáron lehetett venni élelmi szereket felemelt helyárrakkal, de most, amikor mindent rekvirálnak, az ember nem nézi az árakat, hanem megvesz mindent, hogy pótolja szük készletét. A hangverseny énekszámbokból, élő- és moziképekből s színdarabból volt összeállítva. A legnagyobb érdeklődés természetesen Kovács Károly operanékes növendék fellépése felé irányult, aki derekasan is megfelelt a várakozásnak. Gyönyörű értelmezéssel adott elő néhány dalt és operaszereket; mindenik után hosszú taps hangzott fel, de a legzajosabb hatást mégis a Bajazzokkal érte el. Nemcsak a hangja kifejező és csengő, hanem a kiejtése és intenciója is tiszta, még a suttogó hangoknál is. Hol lehetne ez a fiú, ha nem kellett volna három évet töltönie a lövészárokban? A katonásan c. vigátiéket is dicséretes buzgósággal játszották a szereplők. Befejezésül a derült hangulatról Székál Mihály gondoskodott; aki néhány ötletes kupléjával aratott nagy tapsokat.

— **Ad Directorium.** Azok számára, kik az új Directoriumot a nehézkes postai szállítás miatt nem kapnék idejekorán kézhez, közülük folytatólagosan a következőket:

Jan. 18. manet. — In Vesp. com. I. S. Pauli 2. seq. 3. Ss. Marii Socce 4. S. Canuti. — Compl. Dom. (Jesu Tibi.)
Jan. 19. Sabb. alb. Officium B.M.V. simpl. trium. lectt. Suffr. Prec. — Com. Ss. Marii Socce ac S. Can. in L. et M. Gl. Praef. B.M.V. — Vesp. Sabb. et propr. seq. Com. Ss. Fabiani et Seb.
Jan. 20. Dom. II. post Epiph. vir. sem. Off. Dom. Com. Ss. Fab. et Seb. in L. et M. Gl. Cr. Praef. Trin. — In Vs. com. seq. et Ss. Fab. et Seb.
Jan. 21. Fer. 2. rub. S. Agnetis, dupl. Ad Mat. et L. omni. propr. — Ad Hor. Antt. Pss. fer. — Vs. propr. com. seq. Jan. 22, 23, 24. manet.

— **Adatok a m. kir. brassói 24. honvéd gyalogezred történetéhez.** A m. kir. brassói 24. honvéd gyalogezred pótzászlóalj parancsnokság tervbe vette, hogy az ezrednek valamint az ezredhez tartozó népfelkelő alakulásoknak (24. népf. gyal. ezr. I/24., II/24., III/24., IV/24., V/24. hadtápszázlójak) történetét megírta. A munka teljessége érdekében a pótzászlóalj parancsnokság azzal a kérelemmel fordul a 24-es honvédek, népfelkelők hozzátartozóihoz, hogy a birtokukban levő naplókát, fényképfelvételeket, rajzokat, továbbá elevelet, vagy kitüntetett hősök képmásait rövid életrajzi adatokkal együtt bocsássák az ezred története szerkesztőségének használatára. Ilyen irányu küldemények a m. kir. 24. honvéd gyalogezred pótzászlóalj parancsnoksághoz Mezőtúrra küldendők.

Szám: 466/1917. vhtó.

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a gulafelhérvári kir. járásbírósnak 1916. évi 1006 sz. végzése következtében Dr. Demény Henrich helyi

ügyvéd által képviselt Kereskedelmi bank részv. társ. javára, magyarigeni adosok ellen 339 kor. s jár. erejéig 1916. évi június hó 23-án foganatosított kielégítési végrehajtás utján le- és felülfooglalt és 1780 koronára becsült következő ingóságok u. m.: S. 1 hordó, 1 szőlőprés, 7000 égetett téglá, — ez ingó Dr. Szász Pál 2490. Magyarigeni táktár 555 kor. és Julia táktár 111 kor. Szászbesi táktár követelése kielégítésére nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a gyulafehérvári kir. járásbírósg 1916. évi Pk. 2918/6 sz. végzése folytán 339 kor. tőkekövetelés, ennek 565 K. 1915. évi május hó 18 napjától járó 6% kamatai, 1/2% váltódíj és eddig összesen 55 koronára 95 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig, adós lakásán Magyarigenben leendő megtartására 1918. évi január hó 26-ik napjának délutáni 2 órája határidőül kitzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfooglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Gyulafehérvárt, 1917. évi decz. hó 31-ik napján.

Szentmiklósy András
kir. bír. vhtó.

Szám: 534/1917. vhtó.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a gyulafehérvári kir. járásbírósgnak 1915. évi 5299 sz. végzése következtében Dr. Demény Henrick helyi ügyvéd által képviselt Kereskedelmi bank részv. társ. javára, gyulafehérvári lakosok ellen 33 K. 60 f. s jár. erejéig 1916. évi február hó 2-án foganatosított kielégítési végrehajtás utján le- és felülfooglalt és 700 kor.-ra becsült következő ingóságok, u. m.: 1 tehén nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a gyulafehérvári kir. járásbírósg 1916. év Pk. 673-4 számú végzése folytán 33 kor. 60 f. tőkekövetelés, és eddig összesen 38 K-ra bíróilag már megállapított költségek erejéig, adós lakásán Gyulafehérvárt leendő eszközésére 1918. évi január hó 23-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfooglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Gyulafehérvárt, 1917. évi decz. hó 28-ik napján.

Szentmiklósy András
kir. bír. végértó.

Szám: 390/1917. vhtó.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a gyulafehérvári kir. törvényszéknek 1915. évi 5089/2 sz. végzése következtében Dr. József Manó helyi ügyvéd által képviselt Magyarigeni takarekpénztár r.-t. javára 75 korona s jár. erejéig 1916. évi március hó 19-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján le- és felülfooglalt és 1000 koronára becsült következő ingóságok u. m.: 1 ökör nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a nagyenyedi kir. járásbírósg 1917. évi Pk. 2107 sz. végzése folytán 75 Kor. tőkekövetelés, ennek 1914.

évi június hó 12-ik napjától járó 6% kamatai, 1/2% váltódíj és eddig összesen 90 K. 51 fillér bíróilag már megállapított költségek erejéig adós lakásán Czelman leendő eszközésére 1918. évi január hó 19-ik napjának délutáni 3 órája határidőül kitzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfooglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Nagyenyed, 1918. évi január hó 4-ik napján.

Schottl kir. bír. vhtó.

Szám: 391.—1917. végrr.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a gyulafehérvári kir. törvényszéknek 1915. évi 5113/2 számú végzése következtében Dr. József Manó helyi ügyvéd által képviselt Magyarigeni táktár r.-t. javára, 135 korona s. jár. erejéig 1916.

évi január hó 12-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján le- és felülfooglalt és 1700 koronára becsült következő ingóságok u. m.: 2 ökör 1 tehén nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a nagyenyedi kir. járásbírósg 1916. évi Pk. 456—2. sz. végzése folytán 135 Korona tőkekövetelés, ennek 1914. évi június hó 17 napjától járó 6% kamatai, 1/2% váltódíj és eddig összesen 94 K. 31 f-ben bíróilag már megállapított költségek erejéig, adós lakásán Czelman leendő megtartására 1918. évi január hó 22-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfooglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Nagyenyed, 1918. évi január hó 4 napján.

Schottl
kir. bír. vhtó.

Gyulafehérvári Népbank Részvénytársaság.

Hirdetmény.

A Gyulafehérvári Népbank Részvénytársaság

részvényeseinek 1917. év december 2-án tartott rendkívüli közgyűlése elhatározta az intézet részvénytőkéjének:

6.000 darab, egyenként 200.-korona névértékű részvény kibocsátása által 1.500.000.-koronára leendő felemelését és felhatalmazta az igazgatóságot, hogy újabb közgyűlési határozat nélkül, az általa alkalmasnak tartott időben, a fenti részvénytőkéjét egyszerre, vagy belátása szerinti részletekben és áron értékesítse.

Az igazgatóság ezidőszert 1.500 darab, egyenként 200.-korona névértékű részvény kibocsátását határozta el, a következő módzatok mellett: az 1.500 darab részvényből 750 darabra a régi részvényeseknek elővételi jogot biztosít. Minden két darab régi részvény birtoka jogot ad egy új kibocsátású részvény átvételére.

A kibocsátási ár részvényenként 305.-korona, melyből 200.-korona a részvénytőkét, 100.-korona a tartalék-alapot illeti, 5.-korona pedig a kibocsátási költségek megtérítésére fordítottak.

Az elővételi jog 1918. január 16-ától 1918. január 31.-éig gyakorolható. Az elővételi jog gyakorlása alkalmával az intézet pénztáránál a régi részvények felmutatandók.

A részvények árának kiegyenlítésére a jegyzés alkalmával 105.-korona 1918. február végéig 100.-korona és 1918. március végéig 100.-korona fizetendő le a jegyzett részvények ára azonban egyszerre, vagy nagyobb részletekben is törleszthető. 1918. január 1.-étől a befizetés napjáig 6% folyó-kamat fizetendő, mely az utolsó részlet befizetése alkalmával egyenlítődi ki.

A jegyzett, de a fenti határidőben ki nem egyenlített részvényekre teljesített minden befizetés a részvényt-jegyző visszakövetelhetési joga nélkül az intézeti tartalékalap javára esik, az igazgatóság az így szabadabb való részvényeket másnak fogja eladni.

A fennmaradó 750 darab részvényt valamint azokat a részvényeket, melyekre az elővételi jog nem gyakorlott, végül azokat a részvényeket, melyeket a részvényesek teljesen ki nem fizettek, az igazgatóság szabad kézből fogja eladni.

Az új kibocsátású részvények már az 1918. évi üzleti nyereségből részesednek.

Gyulafehérvárt, 1917. december hó 24.-én

az Igazgatóság.